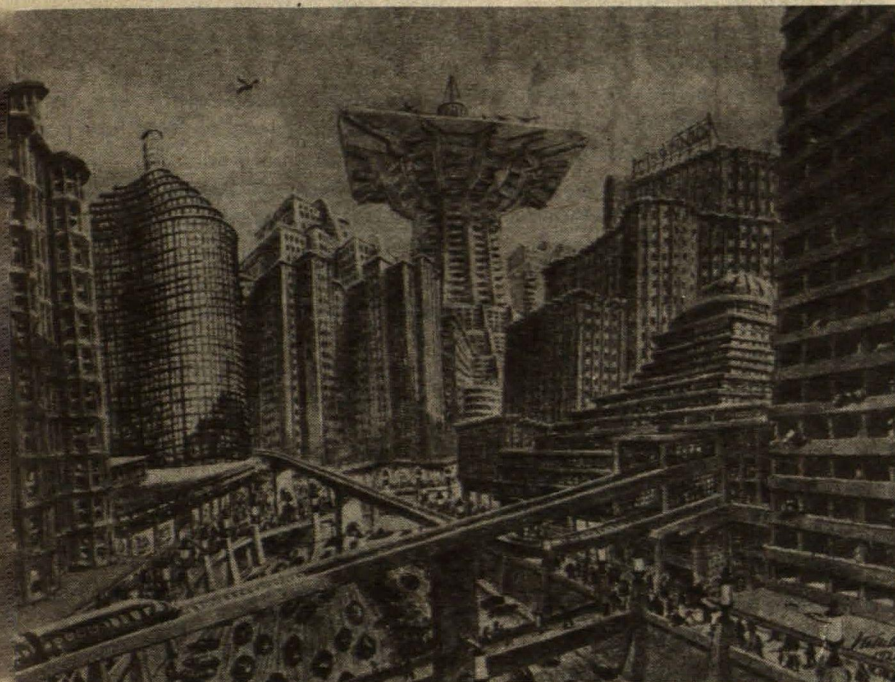

Universitātes avīze

Ceturtdiena, 1993. gada 27. maijs. Maksā 2 rbl. Nr. 15.

"Universitātes Avīze"

Redaktore Ilze BRINKMANE
Tekstu rediģē: Ginta LUKŠEVICA,
 Linda VAITS
Tekstu ievada: Ilze STIKĀNE
**Ar datoru "Macintosh SE" tekstu
 saliek:** Ilmārs LAUBERTS
Komerccjautājumu kārto Aldis
 ZELMENIS

Adrese: Raiņa bulv. 19, 8. telpa,
 Rīga, LV 1586 **Tālrunis:** 222944
 "UA" iespiesta sabiedrība "DVI"
 Jelgavā, Raiņa iela 36
 Reģistrācijas apliecības Nr. 535
 Laikraksts iznāk divas reizes mēnesī.
 Pārpublicēšanas un citēšanas
 gadījumā atsauce uz "UA" obligāta.
 Redakcijas viedoklis ne vienmēr
 sakrīt ar rakstu autoru viedokli.

**Šigada absolventi cels nākotnes Latviju un 22. jūnijā atcerēsies dzejnieku Eriku
 Adamsonu! Pēc tam jau būs arī Ligo un vasaras pilnbrieds ...**

E. Adamsons

Pēc gulēšanas pļavā

—Klāt jau launags!

Pamosties!

Dzirdu kurkštam vardi.

Esmu gulējis, paties,

It ka apsis gardi.

Medus smaržām krūtis
 pilst.

Bērzu vējiem maigiem.

Saules zelta zīmogs silst

Vēlīgi uz vaigiem.

Kumelišu dvaša man

Viena nāsī sitas.

Otra nāsī saldi tvan

Aboliņš bez mitas.

Serst dažs pļavu
 spelmanis

Manas ausis gajis:

Vienu ods, bet sienazis

Otru piedziedajis.

Sed uz pleca dundurs
 drošs

Bargi apbrūņojies.

Bet uz otra pleca košs

Tauriņš aizsapņojies.

Ai, vairs nevar gulsnit ta.

Bistami ir šite —

Blavo matu kodēļa

Sapinusies bite.

Perkonis ruc pareni

Pari pļavai plašai.

Aboliņa kazleni

Stav līdz bardai pašai.

Blakus kazuleniem šiem

Tramīgs majup skrienu.

Aplipis ar tauriņiem.

Dievgosniņam, sienu.

ALJA ŠULTE

"MAN IR VESELĪGI CINISKA DZĪVES UZTVERE"

Jurita mācās LU Bioloģijas fakultātē 5. kursā un gatavojas beigt savas studijas. Viņai visvairāk patīk dziedāt un šūt sev skaistus, modernus tērpus. Mums izveidojās ekspresintervija kora "Juventus" mēģinājuma starpbrīdī.

—Kāpēc tu izdomāji stāties tieši Bioloģijas fakultātē?

—Zini — visa mana klase bija izdomājusi, ka esmu dzimis biologs. Viņiem laikam tāds iespaids bija radies tāpēc, ka vienmēr esmu bijusi sajūsmā par dinozauriem. Bērniībā grāmītiņa par dīno — un citiem zauriem man bija ābececi vietā. Es ietekmējos no masu psihozes.

—Kas visspilgtāk ir legulis atmiņā no studentu dzīves?

—Tā kā es jau otro gadu strādāju, tad vairs nejūtos kā students. Visforšākās bija prakses, jo tur varēja pa īstam atpūsties. Pašā studiju sākumā bijām kolhozā Sērmūkšās, tas ir netālu no Piebalgas. Žēl, ka tagadējiem studentiem nav lemts izjust, kas tas ir — kolhozs. Skumji. Par koju dzīvi neko nevaru teikt, jo tur neesmu dzīvojuši,

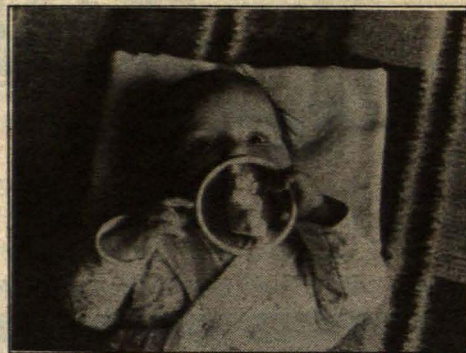
kaut arī varbūt būtu gribējusi. Esmu ogranēiete, un man kojas nepienācās.

—Daudziem studentiem otrajā, trešajā kursā uznāk apātija, uzskats, ka nav vērts turpināt studijas. Vai arī tev tā bija?

—Jā. Kādu brīdi es biju strupceļā — iet prom no faķa vai nē. Fakultātes dekāns V. Egle man pamatīgi "izskaloja" smadzenes — tā es paliku uz pilnu slodzi gan darbā, gan mācībās.

—Vai tu strādā specialitātei atbilstošā darbā?

—Divus gadus strādāju laboratorijā. Man ir stāžs. Taču pašreiz man ir prestižprofesija — sekretāre-referente (gan tikai valsts iestādē). Kad gāju pieteikties darbā, nemaz istī nezināju, kas būs jādara. Pati zināju svešvalodu, protu strādāt ar kompjūteru. Bija pat konkurss, pieteicās arī vīriešu kārtas

pārstāvji. Bet šefiene un pārējie šefi paņēma mani, nevis viņus. Vēl tagad brīnos. Tagad zinu, ko nozīmē būt referentam. Galvenais — jābiksta citi, jāzvana dažādām instancēm, jāorganizē — man tas iepatīkās.

—Tad tu pēc LU beigšanas domā strādāt tajā pašā darbā vietā?

—Jā. Šis darbs man ļoti patīk.

—Bet, Jurita, vai tev Bioloģijas fakultāte ir kaut ko devusi?

—Protams. Esmu pateicīga faķim, ka man ir bioloģiska domāšana, t.i., veselīgi ciniska dzīves uztvere.

ILZE BRINKMANE

DĀRZĀ, KUR ZIED...

"Es ticu, ka kādreiz man dārziņš būs, kur nevītis rozes un nesāpēs sirds..." Jā, ceru, ka skan jums ausīs jaukā melodija, un katram tā asociējas ar kaut ko citu, bet tomēr līdzīgu.

Vienam acu priekšā uzburas pasakains dārzs, bet citam tiek aizskarta kāda dvēseles stīga. Bet šoreiz par dārzu, kas priecē acis un sirdi.

Maija sākumā pabiju Latvijas Universitātes rododendru selekcijas un izmēģinājumu audzētavā "Babīte". Tas ir mežs, kur starp priedēm aug mūžzaļie un tikai vasarā lapīņas raisošie rododendri. Zied pāris agrie un Kaukāza baltie.

—Tie nesmaržo, — secinu, kad vienam piebāzts deguns.

—Saldi smaržo dzeltenais rododendrs 'Rh. luteum Sw', — sāka dārza īstenais saimnieks prof. Rihards Kondratovičs.

(Tagad es ticu, jo nesen tas atvēra ziedu kā liliju un smaržo tā saldi sērīgi.)

Reiz bērniībā ar vecākiem biju Pētera Upīša dārzā. Dārznieks nemaz negribēja redzēt savā dārzā cilvēkus, kuri nespēja novērtēt smago darbu un nespēja izjust radītāja prieku.

Atceros, cik brīnumaini ziedēja ceriņi kā senāk Vecmilgrāvī, cik daudz bija Latvijai it kā neraksturīgu augļu koku, piemēram, aprikozes utt., bet Meistara aizraušanās bija karaliskās lilijas, Stūngrais un reizēm arī despotiskais virs laikam jūta, kurš mil šo cildeno amatu — Dārznieks. Viņam

nebija daudz palīgu.

Arī "Babītes" 12 ha apsaimnieko 21 cilvēks, sargus un šoferus ieskaitot. Vēl ir pāris suņi, bet tie nemaz neizskatījās pārāk dusmīgi (Laikam kāds saimnieks — tāds suns).

Jebkuram krūmam, ceram, stādam un stādiņam Kondratoviča kungs uzreiz zina pateikt nosaukumu.

—Ja jūs būtu nostrādājuši dārzā 35 gadus, jūs arī zinātu, — tā viņš smejoties atsaka.

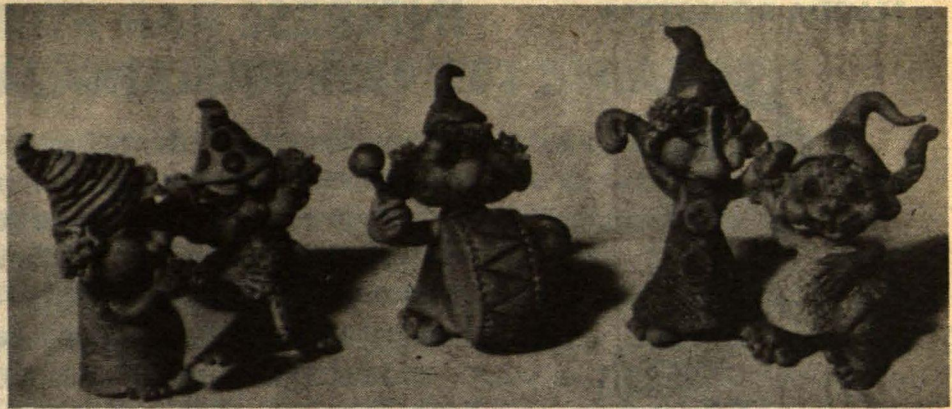
Te digst, raisās un briest jaukumi pat no vienas lapīņas. Vajag tikai pareizi nogriezt un ielikt pareizā ķīmiskā šķīdumā, pareizā augsnē, un tad tai lietai jāiet. Pacietībai un mīlestībai arī jābūt klāt. Tad ziedēs sarkana kā ugunīga mila 'NOVA ZEMBLA', ceriņkrāsas 'Rh. CATAWBIENSE', Pavisam savs lolojums ir profesora izaudzētā šķirne 'POLĀRZVAIGZNE'. Tā mirdz balta, un rododendru istajā laikā — maija beigās un jūnija sākumā. Ejiet un skatieties, kā tie zied. Droši vien arī darba pietiktu katram, kas gribētu ravēt, ne tikai praktikantiem bioloģiem.

Bet vispār šo interesanto augu mūžs ir pat līdz 200 gadu un tie var stiepties preti saulei līdz 3 m augstumam.

EJIET AR ZIEDIEM UN BUČĀM UZ IZLAIDUMIEM

Bioloģijas fak.— 17. jūnijā
plkst. 11.00,
Ģeogrāfijas fak.— 18. jūnijā
plkst. 10.00—11.00,
Filoloģijas fak.— 26. jūnijā
plkst. 14.00,
Fizikas un matemātikas fak.—
26. jūnijā plkst. 10.00,
Finansu un tirdzniecības fak.—
21. jūnijā plkst. 14.00,
Ķīmijas fak.— 22. jūnijā
plkst. 14.00,
Juridiskajā fak.— 22. jūnijā

plkst. 10.00
Ekonomikas fak.— 18. jūnijā
plkst. 10.00, 21. jūnijā plkst. 10.00,
Pedagoģijas fak.— 18. jūnijā
plkst. 16.00
Vadības un ekonomiskās informā-

tikas fak.— 19. jūnijā plkst. 12.30
Teoloģijas fak.— 3. jūlijā plkst.
12.00
Vēstures un filozofijas fak.— 21. jū-
nijā plkst. 15.00 filozofiem, 2. jūlijā
plkst. 12.00 un 14.00 vēsturniekiem

Informē habilitācijas un promocijas padomes priekšsēdētājs prof. R. Kondratovičs:

Šobrīd LU darbojas 19 padomes, t.i., 14 habilitācijas, 5 promocijas (3 matemātikas, 1 psiholoģijas, 1 teoloģijas). Padomes izveidotas 15 zinātņu nozarēs.

Trīs promocijas padomēm matemātikas nozarē pilnvara izbeidzas 1. jūlijā, pārējām padomēm — 31. decembrī. Grādu pielīdzināšana jeb

nostrifikācija notikusi 926 cilvēkiem, t. sk. 882 bijušie zinātņu kandidāti kļuvuši doktori, 43 — Dr. habil., bet pieci kandidāti nav nostrificēti.

Līdz maijam doktora grādu aizstāvējuši 9, vēl maijā promociju gaida trīs, bet jūnijā un septembrī pa vienam zinātniskā grāda tīkotājam.

Habilitācija — līdz š. g. maijam —

10 doktori, maijā paredzēti 4, jūnijā — 1 un septembrī arī 1.

Vēlreiz atgādinām, ka LU cilvēkiem visus izdevumus, kas saistīti ar aizstāvēšanu, apmaksā Universitāte. Vismaz pagaidām.

Oficiālus dokumentus — diplomus varēs saņemt jūnijā.

IR RTU, LLU, DPU, BET NAV LU NODAĻAS

“UA” redakcijā ar ierosinājumu pirms 5. Saeimas vēlēšanām ieradās Rīgas Tehniskās universitātes docents, inženieru zinātņu doktors Georgs Bagātais:

—Esmu Latvijas Zemnieku savienības Akadēmiskās sekcijas priekšsēdētājs. Sekcijas mērķis, lai LZS darbībā iesaistītos akadēmiski izglītoti Latvijas pilsoņi, augsti kvalificēti speciālisti un studējoša jaunatne.

—Vai akadēmiskās sekcijas veidošanā iesaistījušās daudzas augstskolas?

—Šobrīd izveidotas RTU, Latvijas Lauksaimniecības un Daugavpils Pedagoģiskās universitātes nodaļa. Pie augstskolām paredzēti zemnieku konsultāciju centri, kuros konsultāci-

jas sniegtu attiecīgu grupu speciālisti.

RTU koordinē šādas darba grupas: celtniecības un būvmateriālu; lauku sētas izveidošanas; rūpniecības uzņēmumu; dārzkopības un biškopības; mežkopības; ekoloģisko; enerģētikas; reģionālās lauksaimniecības mašīnbūves grupu.

LLU koordinē:

lauksaimniecības ekonomikas, finansu un kredītu; lopkopības; zemes ierīcības, kadastra un meliorācijas; socioloģijas, nodarbinātības un darbā resursu pārkvalificēšanas problēmu; lauksaimniecības produkcijas pārstrādes un realizācijas problēmu grupu.

Priecājos, ka iesaistījušies arī daudzi tautieši no ASV rietumiem, Londonas.

—Jūs šobrīd laikā arī esat bijis saistīts ar Latvijas Universitāti?

—1939. gadā iestājos LU Inženierzinātņu fakultātē. 1944. gadā mani mobilizēja leģionā. Kad 8. maijā pienāca kapitulācija, mans mājupceļš veda caur filtrāci nometni Gulaga arhipelāgā. 1946. gadā man izdevās atgriezties, taču padomju nomenkla-

tūra neļāva pabeigt studijas. Vēlāk absolvēju Leningradas Neklātienēs industriālo institūtu, iegūstot būvzinženiera diplomu.

—Jūs cerat atrast domubiedrus arī LU?

—Jā, tādēļ ar laikraksta starpniecību aicinu LU mācībspēkus, zinātniskos darbiniekus, studentus veidot, piemēram, juridisko; vispārējo valsts ekonomikas; ģeogrāfijas un tūrisma u.c. grupas. Darba pietiktu visiem, lai atjaunotu Latvijas valsti, lai tā būtu nacionāla, daiļa un spēcīga.

Akadēmiskā sekcija var izrādīties ļoti nozīmīga, kad būs jāizstrādā Latvijas rūpniecības, tautsaimniecības tehniski ekonomiskais pamats; lauksaimniecības detalizēta programma, kā arī jāsakārto visa līdzšinējā likumdošana.

Visi, kas gatavi atsaukties, var mani sazināt RTU Celtniecības ekonomikas un vadišanas katedrā: 203318, vai arī mājās: 278307.

Ar GEORGU BAGĀTĀ kungu
sarunājusies ILZE BRINKMANE

MAGDA RIEKSTIŅA

INTERESE PAR STUDIJĀM LU IR LIELA — KĀ PAŠU MĀJĀS, TĀ ĀRVALSTĪS

Šopavasār 14., 15., 16. aprīlī Latvijas Universitātē notika ikgadējās Informācijas dienas, kad šeit ieradās vidusskolēni, kas nākamajā mācību gadā savas izglītības turpināšanai izvēlējušies kādu no LU piedāvātajām bakalaura studiju programmām. Bet vai daudz ir šādu interesentu, un kādas fakultātes ir nākamo studentu uzmanības centrā? Par to stāsta ASTRA KRAVČENKO.

—Informācijas dienās bija daudz apmeklētāju, pat vairāk nekā iepriekšējos gados. Var droši apgalvot — interese par studijām LU nav samazinājusies, tieši otrādi — palielinājusies. Jauniešu uzmanības centrā joprojām ir svešvalodas, tiesību zinātne, komerczinības, ekonomika, vēsture.

—Tieši kādas studiju programmas tiks piedāvātas nākamajā gadā?

—1993./94. mācību gadam tiek piedāvātas pavisam divdesmit sešas bakalaura studiju programmas. Minēšu šeit visas — ekonomika, komerczinības, biznesa vadība, ķīmija, bioloģija, ģeogrāfija, ģeoloģija, vides zinātne, fizika, optometrija, matemātika, datoru zinātne, filoloģija (t. sk. svešvalodas), komunikācijas zinātne un žurnālistika, bibliotēku zinātne un informācija, filozofija, vēsture, sociālais darbs, politikas zinātne (starptautiskās attiecības), vēsture, kultūrvēsturiskās vides aizsardzība, socioloģija, pedagogija, psiholoģija, teoloģija, tiesību zinātne, svešvalodas ar virzienu ķīniešu un japāņu valodā.

Bakalaura studiju programma ilgst četrus gadus, tā dod akadēmisko izglītību un bakalaura grādu. Šogad dienas nodaļā bakalaura studiju programmas par valdības budžeta līdzekļiem varēs sākt 1326 studenti, bet būs arī maksas grupas. Tāpat pastāvēs iespēja mācīties arī neklātienē, bet tikai par pašu studentu līdzekļiem.

Vēl runājot par iepriekšminētajām bakalaura programmām, gribu piebilst, ka starp tām ir jauni, iepriekš nebijuši studiju virzieni. Tādi ir optometrija, ķīniešu un japāņu valoda.

—Tāds būtu LU piedāvājums nākamajiem studentiem, bet kā ar iestājpārbaudījumiem? Vai arī šeit ir nācis klāt kas jauns?

—Obligātie iestājpārbaudījumi ikvienā fakultātē ir profilējošais priekšmets un svešvaloda. Izņēmums ir tikai Ķīmijas fakultāte, kur notiek vienīgi atestātu konkurss. Jau divus, trīs gadus vislielākais konkurss ir svešvalo-

du fakultātē (it īpaši angļu valodā un literatūrā). Šogad, kārtojot iestājpārbaudījumus šajā fakultātē, reflektanti rakstīs arī domrakstu līdzās obligāti noteiktajiem eksāmeņiem.

Šogad iestājpārbaudījumi notiks no 6. līdz 17. jūlijam, bet dokumentu pieņemšana — jau no 25. jūnija līdz 3. jūlijam (ieskaitot).

—Un kā ar maģistra studiju programmām?

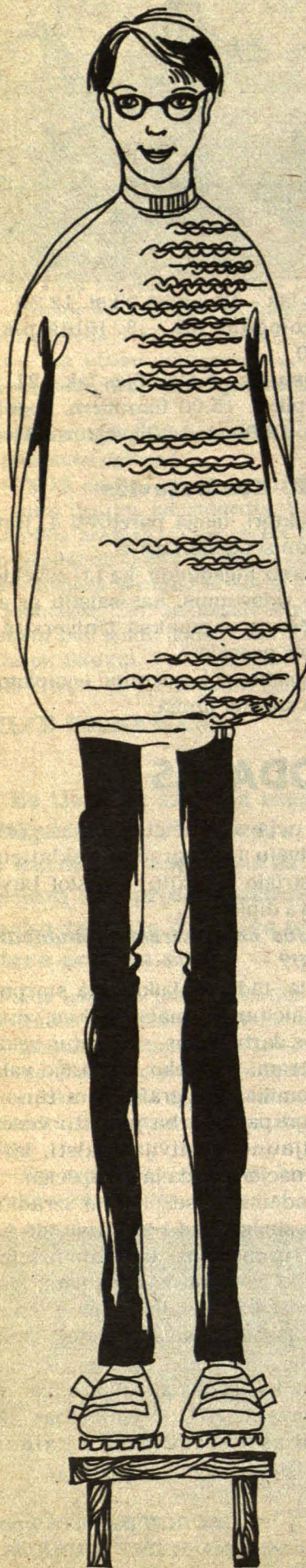
—Maģistra programma dod iespēju studēt un iegūt maģistra grādu iepriekš izvēlētas zinātnes apakšnozarē. Maģistra studiju programma ilgst divus gadus. Tās apguvei par valsts budžeta līdzekļiem uzņemam 293 studentus (plus 50 vietas tiesību zinātnēs par maksu). Uzņemšana maģistra studiju programmu apguvei notiek līdz 25. septembrim.

—Tas būtu par mācībām LU, bet kā ir ar sadarbību starp LU un ārvalstu augstskolām?

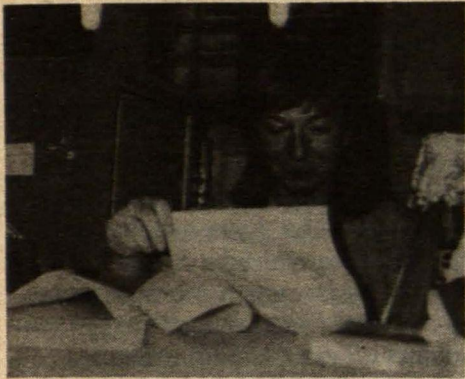
—Pašreiz LU ir sakari ar gandrīz visu Eiropas valstu, arī Kanādas un ASV augstskolām.

Iespējas apmeklēt kādu ārvalstu augstskolu ir visai plašas, jo praktiski visām fakultātēm ir noslēgti līgumi par vasaras kursiem. Pārsvārā mūsu studentus interesē ilgāks — pusgadu vai pat gadu ilgs studiju laiks ārzemēs, tādēļ grūtības rada finansiālais aspekts. Atrisinājums varētu būt studentu apmaiņa, bet savukārt ārvalstu studentus interesē divus līdz trīs mēnešus ilgs studiju laiks LU. Šeit optimālais risinājums vēl būtu jāmeklē.

Līdz šim pastāvēja problēma — kā novērtēt un kā reģistrēt studenta apgūtās zināšanas ārzemēs. Atrisinājums šķiet atrasts, jo visas zināšanas, ko students ir apguvis, tiek ieskaitītas bakalaura studiju programmā.

ILZE BRINKMANE

"ES VIENKĀRŠI GRIBU JŪS PIESPIEST STRĀDĀT!"

—TĒMA VATTEN interešu sfēra ir ūdens un visi aspekti, kā tas var ietekmēt cilvēku. Un tad tā jau ir politika, socioloģija, ģeogrāfija, filozofija, ķīmija. Mani interesēja tieši ūdens un politoloģija.

—*Tas skan diezgan savdabīgi...*

—Lasīju un vērtēju, kā masu informācijas līdzekli atspoguļo ar ūdeni saistītās problēmas. Konkrēti — mūsu dzeramais ūdens. Darbojos arī praktiski — uz Zviedriju vedu paraugus un ar ziemeļvalsts kaimiņu aparāturu tos izpētīju. Nepatīkami pārsteidza hlora organiskie savienojumi, piemēram, hloroforms.

—*Vai tie ir ļoti jauni?*

—Pašu par sevi dabā to nav, bet rodas hlorējot ūdeni. Secināju, ka Daugavas dzeramajā ūdenī hlora organiskās vielas, pēc pasaulē pieņemtajiem standartiem, pieļaujamo normu pārsniedz par 10 — 100%.

—*Tātad pamazām tiek indēti Pārdaugavas, Latgales priekšpilsētas, Centra rajona iedzīvotāji. Kādas iestādes un priekšniekus jūs informējat par konstatēto faktu?*

—Ziņoju Vides aizsardzības komitejai, Rīgas pilsētas Domes vides nodaļai. Divaini, bet nekādas reakcijas. To, ko Zviedrijā pa gadu iemācījos, šeit nevaru turpināt, jo nav vajadzīgās aparatūras. Neviens nav arī ieinteresēts mani uz klausīt.

—*Jūs metīsiet plinti krūmos?*

—Nē, spītīgi turpinu TĒMA VATTEN projektu nedaudz citā aspektā. Kopā ar Latvijas Socioloģisko pētījumu centru veicu socioloģisko

Zviedrijas Linčopingas universitātes institūts TĒMA VATTEN noslēdzis sadarbības līgumu ar Latvijas Universitāti. Tēma — "Daugavas upes projekts". Pagājušajā gadā pie tā strādāja praktiski viens cilvēks — Ķīmijas fakultātes analītiskās ķīmijas katedras asistente — SOLITA KAUGARE.

aptauju: kā cilvēki reaģē uz ekoloģiskām problēmām Latvijā. Līdzīga aptauja notiek Igaunijā, Lietuvā, Zviedrijā, Francijā un Anglijā.

—*Un kā tad cilvēki reaģē?*

—Praktiski par ekoloģijas problēmām cilvēki neinteresējas. Vienīgi, ja kaut kas nogāzts mājas priekšā, tad jā, bet globālas lietas ir tālas un svešas. Taču par dzeramo ūdeni interesējas visi. Uz jautājumu, kā jūs varētu ietekmēt notikumu norisi? Atbilde ir daudzsološa: mogu skazak, čtobi ne hoģili po gazonam.

—*Bet Rīgas Rātes kungiem ir vienalga, ko viņi dzer. Varbūt viņi neapzinās lietas nopietnību?*

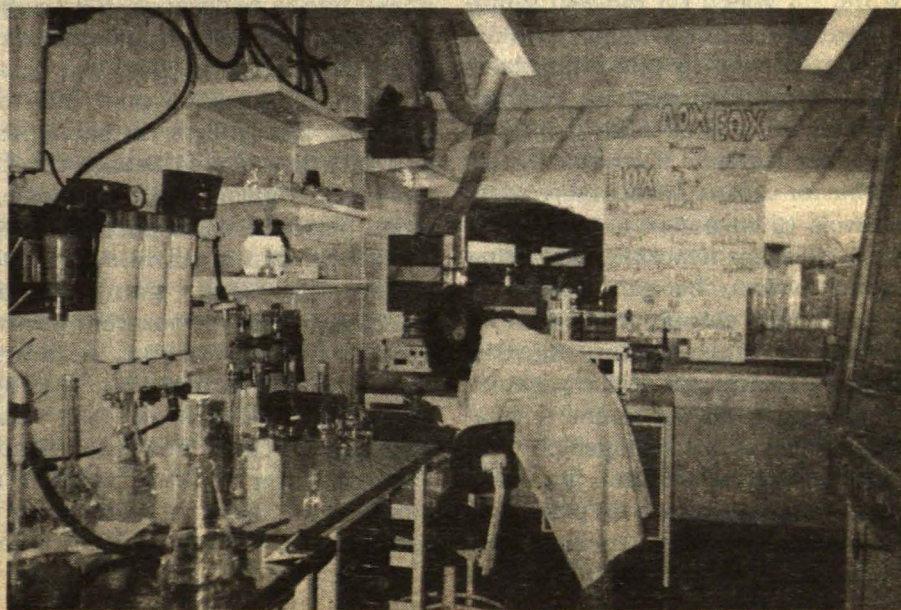
—Esmu runājusi arī radio, ka jāizmaina tehnoloģiskais process, un Daugavas stacija varētu samazināt hlorēšanu. Tam ir pārvilkts krusts.

un izvēlēta cita versija. Rīgas pilsētas Dome no Francijas saņēmusi miljons franku humāno palīdzību un to grib izmantot tehnoloģijas iegādei, kas ūdeni ozonē. Zinu, ka kaut ko tādu var atļauties tikai ļoti bagātas valstis.

Raksturīga situācija, kad pirms raidījuma radio mani iepazīstināja ar kungiem, kas atbildīgi par vides aizsardzību, viņi teica: "Ā, tā ir meitene, kas grib mūs atlaist no darba" Atbildēju: "Es vienkārši gribu jūs piespiest strādāt!"

—*Bet varbūt tiešām, lai iet prom no darba, ja neko negrib darīt? Jūs viena turpināsiet iesākto?*

—Pagaidām šo projektu varu "pārvilkt" viena pati. Vēlāk nāks palīgā Socioloģisko pētījumu centrs. Šobrīd Zviedrijā praktizējas arī Ivars Pavašars no Ķīmijas fakultātes. Bet tas jau ir projekts par Baltijas jūru. Ar mūsu palīdzību zviedri ir spējīgi kontrolēt situāciju. Un tas, manuprāt, nav maz.

Labo-atorijas zinātniskā līdziniece SUSANNE JONSSON priecīga, jo viņa var darboties ar modernu aparatūru

TUSNELDA KALLASE

VISS DARBA MŪŽS — LU BIBLIOTĒKĀ

50 gadi — tāds ir LIDIJAS KUŠĶES darba mūžs. Pirmā un vienīgā darba vieta — LU bibliotēka. Godinot L. Kušķi viņas darba atceres dienā, arodbiedrības priekšsēdētāja S. Skotele sacīja: "Esmu bijusi daudzās jubilejās Universitātē, bet 50 darba gadu dienā sveicu pirmo reizi."

L. Kušķes darbs Universitātē sākas vēl kara laikā — 1943. gadā. Toreiz no vairākām pretendētēm uz bibliotekāres vietu izraudzījās tieši L. Kušķi. Kad kara rati pārvēlās pāri Rīgai uz rietumiem, L. Kušķe kopā ar tēvu, kas arī bija Universitātes darbinieks, devās pāri Daugavai pa pagaidu tiltu, lai redzētu, kas noticis ar Universitāti, ar bibliotēku.

Pirmie darba gadi nostrādāti Juridiskās fakultātes bibliotēkā, un tās

mācību spēki vēl šodien atceras savu laipno, zinošo, čaklo bibliotekāri.

Kad Juridiskās fakultātes bibliotēkas fondus pārcēla uz Universitātes Zinātnisko bibliotēku, L. Kušķe atnāca līdz savām grāmatām.

Un tā lielāko daļu sava darba mūža L. Kušķe strādāja centrā — bibliotēkā Kalpaka bulvārī. Te iepazīts arī dzīves biedrs, un šī savienība bijusi laimīga līdz pat šai dienai.

Gadi... gadi... Darīti lieli darbi, darīti siki, piņķerīgi, nepatīkami. Daudz darīts. Tūkstošiem grāmatu izgājušas caur Lidijas Kušķes rokām, jo visu laiku viņa strādāja lasītāju apkalpošanas nodaļā. Jāatzīmē L. Kušķes prasme runāt ar cilvēkiem — vai tie būtu lasītāji, vai kolēģi.

Personības daudzpusību raksturo

daudz iezīmju. Viņa ir tautas gudrību zinātāja, ir organizējusi interesantas lekcijas par ārstniecības jautājumiem, tikšanās ar ievērojamiem medicīnas darbiniekiem, ilgu gadus ir bijusi Sarkanā krusta pārstāve mūsu bibliotēkā. Liela mākslas mīļotāja un sapratēja, laba rokdarbniece. Bibliotēkas jaunajām rokdarbniecēm mācīti interesanti tamborējumu musturi un raibi adījumu raksti.

Daudz siltu sirsniņu vārdu teica jubilejā, bet tās bija arī atvadas no aktīvām darba gaitām. Solījumi neaizmirst bibliotēku, protams, piepildīsies, jo, kad tik daudz no sevis atdots, pavisam aiziet nevar. Mēs — "vecā gvarde", aiziedami paliekam.

AKADĒMISKĀS VIENĪBAS

SERGEJS SILARĀJS, akadēmiskās vienības "Austrums" vecbiedrs

PAR MANIEM STUDENTA LAIKIEM

(Nobelīgums. Sākums "UA" Nr. 14)

Tajos laikos visās ģimnāzijās mācīja latīņu valodu un klasiskās filoloģijas nodaļā tad gatavoja latīņu valodas skolotājus. Tāpēc arī klasiskās filoloģijas centrā bija latīņu un grieķu (t.i., sengrieķu) valodas. Bet ne tikai tās vien. Līdzās šīm senajām valodām bija arī citi pamata priekšmeti: grieķu un romiešu vēsture, grieķu un romiešu literatūras vēsture, senās mākslas vēsture, un grieķu un romiešu kultūras vēsture jeb antikvitātes. Antikvitātes aptver visu tā tālā laika dzīvi: valsts un militāro iekārtu, reliģiju, publisko un sabiedrisko dzīvi un, beidzot arī ikdienas dzīvi ar dzīvokli, apģērbus un uzturu, vārdu sakot, visu, kā dzīvoja tā laika cilvēki. Tādā kārtā klasiskā filoloģija nenozīmē tikai latīņu un grieķu valodu, bet gan aptver visu šo seno, antīko pasauli ar tās dzīvi un materiālo un garīgo kultūru. Klasiskā filoloģija ir zinātne par antīko pasauli.

Bet kamdēļ tad tas mums ir vajadzīgs, kamdēļ mums vēl tagad par visu to jāinteresējas? Tamdēļ, ka visas Eiropas kultūras saknes un pirmsākumi ir meklējami senajā Grieķijā. Visas Eiropas kultūra ir attīstījusies uz Senās Grieķijas un Senās Romas kul-

tūru pamata un to tiešajā ietekmē.

Jau pirms 2,5 tūkstošiem gadu, kad visā pārējā Eiropā kultūras līmenis vēl bija ļoti zems, pat pirmatnīgs, Senajā Grieķijā jau bija attīstījusies augsta un daudzpusīga kultūra. No dažādajiem grieķu valodas dialektiem bija izveidojusies kopīga, nacionāla valoda κοινή (koīnē) ar jau labi izstrādātu gramatiku, kas savukārt veicināja grieķu nacionālo kopības apziņu un grieķu tautas veidošanos. Bet svarīgākais, ka grieķi bija izveidojuši savu alfabētu un rakstību, kas bija nesalīdzināmi vienkāršāka un ērtāka par ēģiptiešu hieroglifiem un babiloniešu ķīļu rakstiem. Un tā Senajā Grieķijā jau toreiz - pirms gadu tūkstošiem, radās plaša un daudzpusīga rakstītā literatūra, gan mākslinieciskā, gan zinātniskā. Tālāk - gandrīz visām mūsdienu mākslas nozarēm pirmsākumi ir Senajā Grieķijā: literatūrai, mūzikai, teātra mākslai, tēlotājam mākslai, arhitektūrai. Tam visam sākums ir tur - senajā Hellādā. Vislabāk bija attīstīta vēsture un filozofija, arī medicīna, matemātika un astronomija. Bet līdz ar to, protams, attīstījās un veidojās arī valsts un publiskā dzīve, veidojās struktūras un

formas. Tāpat attīstījās arī cilvēku personīgā, privātā dzīve, kam vairs nebija nekādas līdzības ar pirmatnējo dzīves veidu, kāds toreiz pastāvēja pārējā Eiropā. Un, galu galā, arī sporta pirmsākumi taču ir Grieķijā, jo pirmās Olimpiskās spēles notika Olimpijā 776. gadā pirms mūsu ēras. Tā, lūk, senie grieķi jeb hellēni, kā viņi paši sevi sauca, jau pirms gadu tūkstošiem bija kļuvuši par pirmo kultūras tautu Eiropā.

Šī attīstītā grieķu kultūra ietekmēja arī citu tautu kultūras attīstību, jo vairāk tamdēļ, ka visās Vidusjūras un Melnās jūras piekrastēs nodibinājās grieķu kolonijas, taču mums vissvarīgākā ir grieķu ietekme uz Senās Romas kultūras attīstību. Kad sestajā gadsimtā pirms mūsu ēras nodibinājās Romas valsts un sāka veidoties tās kultūra, tas notika tiešā grieķu ietekmē, un uz grieķu kultūras pamata. Grieķi kļuva par romiešu skolotājiem, pie tam burtiskā nozīmē, jo Romas valsts ziedu laikos daudzi grieķi darbojās Romā kā skolotāji. Senās Romas kultūra gan izveidojās īpatnēja un savdabīga, atšķirīga no grieķu kultūras, taču nenoliedzami tā radās uz grieķu kultūras pamata un uzskatāma par

tās tālāko attīstības pakāpi.

Bet Romā savukārt ietekmēja kultūras attīstību pārējā Eiropā, sevišķi Dienvid- un Rietumeiropā. Romas valsts sava lielākā uzplaukuma laikā aptvēra visu Vidusjūras baseinu. Dienvid- un Rietumeiropu: Itāliju, Franciju, Britāniju, Spāniju, visu Balkānu pussalu, ieskaitot Ungāriju un Rumāniju. Un visā šajā plašajā teritorijā, kas aizņēma pusi Eiropas, izplatījās Romas kultūras ietekme un latīņu valoda; šo zemju iedzīvotāji tika lielākā vai mazākā mērā romanizēti. Tāpēc, kad radās patstāvīgas, nacionālas tautas ar savām valodām, izveidojās vesela tautu un valodu grupa: romāņu un romāņu valodas: itālieši, franči, spānieši, portugāļi un rumāņi. Visu šo tautu kultūras ir veidojušās Romas kultūras ietekmē un tāpēc arī uzrāda daudzas līdzīgas iezīmes, bet šo tautu valodas ir radušās uz latīņu valodas pamata.

Vēlāk Romas kultūras ietekme un latīņu valoda izplatījās arī tālāk uz ziemeļiem: Ģermānijā un Skandināvijā. Pēc Romas valsts sabrukuma mūsu ēras piektajā gadsimtā, kad Eiropā sāka veidoties tagadējās tautas

un valstis ar savām valodām, Romas kultūras un latīņu valodas izplatīšanos vēl ilgi veicināja katoļu baznīca, jo tās centrs bija Romā un latīņu valoda bija katoļu baznīcas oficiālā valoda. Katoļu priesteri un mūki, kuri nesa šo mācību "pagānu tautām", taču runāja latīņu valodā, bija audzināti Romas kultūras garā un tā izplatīja latīņu valodu un Romas garu pār visu Eiropu. Latīņu valoda līdz pat renesanses laikmetam līdz XIV gadsimtam, skatījās starptautiska un literāra valoda, kurā tika rakstīti visi zinātniskie un literārie darbi. Un tikai tad pamazām latīņu valodu sāka atvietot jaunās, nacionālās valodas. Un, beidzot, netieši — galvenokārt ar vāciešu un vācu valodas starpniecību — Romas kultūras un latīņu valodas ietekme ir nonākusi arī līdz mums un atstājusi pēdas arī mūsu kultūrā un valodā. Latviešu valodā ir ļoti daudz grieķu un latīņu cilmes vārdu, kurus mēs ik dienas lietojam, pat neapzinoties to izcelšanos.

Austrumeiropā slāvu tautu kultūras un to valodu attīstība bija citāda, tās bija pakļautas tiešai grieķu ietekmei un veidojās uz grieķu kultūras pamata, saglabājot daudzus grieķu elemen-

tus. Šeit liela nozīme bija grieķu — katoļu (pareizticīgajai) baznīcai, kuras centrs bija Konstantinopole (tagadējā Istanbula) un kura Austrumeiropas slāvu tautās veicināja grieķu valodas un grieķu kultūras ietekmi. Kā piemēru varētu minēt to, ka lielākā daļa krievu (slāvu) personu vārdu ir tiešā ceļā nākuši no grieķu valodas, tikai krievi gan ir grūti to iestāstīt. Starp citu, arī mans vārds — Sergejs — ir antīkas izcelsmes, tas ir cēlies no latīņu valodas. Par Sergijiem saucās viena no patriciešu dzimtām Senajā Romā. Un šī slāvu kultūras veidošanās uz grieķu kultūras pamata arī lielā mērā radīja to atšķirību starp Rietumeiropas un Austrumeiropas tautu kultūrām.

Tādā kārtā, patiešām, visas Eiropas tautu kultūras ir veidojušās uz šīs senās, antīkās kultūras pamata. Visas Eiropas kultūras pirmsākumi sniedzas līdz Senajai Grieķijai un Senajai Romai. Un klasiskā filoloģija tad nu pēti šo antīko kultūru, šos Eiropas kultūras pamatus un iepazīstina mūs ar to. Tā ir klasiskās filoloģijas nozīme arī vēl mūsu dienās.

CITĀS AUGSTSKOLĀS

■ Ar RTU Senāta 22. februāra lēmumu ir piešķirtas Senāta stipendijas.

I pakāpes RTU Senāta stipendijas piešķirtas studentiem, kas stabili mācījušies tikai uz teicamām atzīmēm 9 semestrus, t.i., visu mācību laiku līdz diplomdarba projekta aizstāvēšanai.

II pakāpes RTU Senāta stipendijas piešķirtas studentiem, kas stabili mācījušies tikai uz teicamām atzīmēm 7—8 semestrus.

III pakāpes RTU Senāta stipendijas piešķirtas studentiem, kam teicamas atzīmes bijušas 5—6 semestrus vai 4 semestrus un iepriekšējos semestros nav vairāk par 2 labām atzīmēm, kā arī papildu nopelni, piemēram, papildu kursi.

■ Pildot savas funkcijas, kontroles daļas inspektors sistemātiski apstaigā visus RTU mācību korpusus, lai pārliecinātos, vai mācību process noris saskaņā ar oficiāli apstiprinātajiem nodarbību sarakstiem. Gribētos gan piezīmēt, ka katedras vai daļas darbības kontrole ietilpst attiecīgā vadītāja tiešajos pienākumos, jo rektoram pakļautā kontroles daļa realizē tikai izlases pārbaudes.

Ir neliels gandarijums, jo rodas iespāids par lēnām pārbidēm uz labo pusi. Mācībspēki vismaz vairs nebriņās, ka kāds interesējas, vai viņi lekcijas vispār lasa. Ja gadās neparedzēta nodarbību pārceļšana, tad par to kontroles daļai tiek ziņots vai pie auditorijas atstāta zīmīte ar norādi, kur nodarbība notiek. Vairums mācībspēku un pat katedru vadītāji oficiālajā pieņemšanas laikā tiešām ir atrodami. Sesijas laikā eksāmeni un konsultācijas notiek paredzētajā laikā un vietā.

Lai aina neizskatītos pārāk rožaina, nāksies piepildināt nedaudz darvas. Nodarbību apmeklētība, sevišķi semestru sākumā, diemžēl ir zema (gods kam gods, mācībspēki tomēr varonīgi strādājot, pat ja auditorijā esot kaut viens students). Varbūt tīk kārtoti akadēmiskie parādi, varbūt studentu kungī uzskata, ka savu laiku var izmantot lietderīgāk, varbūt nodarbībās sniegtā informācija tiek uzskatīta par mazsvarīgu? Jācer, ka ievadamo nesekmības finansiālo sankciju rezultātā šī problēma noregulēsies.

Nepatīkamāka ir kāda cita parādība, ar kuru ļoti bieži nākas sastapties mūsu policejiskās funkcijas pildošajam in-

spektoram. Laboratoriju un katedru durvis ir vajā, bet iekšā nav nevienas dzīvas dvēseles: vari pievākt, ko vien vēlies, un aiziet neviena nemanīts. Dažreiz inspektoram ir izdevies sameklēt cilvēku, kuram šai laikā jābūt attiecīgajā telpā. Tad bijusi jāuzklausa taisnošanās: "Es tikai uz minūti..."

Prātojam, vai turpmāk puspajokam nevajadzētu tādās vieglāk panemamas mantās pievākt un sarīkot vairāksolīšanas tirdziņus. Šajā sakarībā nāk prātā bijušā rektora A. Veisa kādreiz ar izbrīnu un sašutumu stāstītais, ka, apmeklējot kādu fakultāti un ieejot darbnīcā, kurā neviens nav bijis, intereses pēc viņš paņēmis divas rokas urbjmašīnas un pēc tam ilgi un nesekmīgi gaidījis, kad fakultāte nesīs parakstīt aktus par šo urbjmašīnu norakstīšanu. Nav sagaidījis. Acīmredzot inventarizācijas komisija tomēr tās atradusi "uz vietas".

Tā tas bija tā sauktajā sociālismā. Taču kopš tā laika neko daudz uzmanīgāki un atbildīgāki neesam kļuvuši. Bet vajadzētu...

RTU inženieru sagatavošanas un kontroles daļa

ILZE STIKĀNE

VIENS PIEČĒLAS UN SAKA: "AGREGĀTS"!

Ko labu vai sliktu mums devuši stagnācijas gadi? Sliktais ir apspriests un iztirzāts simtiem reižu.

Kaut mani nosodītu aktīvie pagātnes pēlēji, tomēr uzdrošināšos apgalvot, ka bija arī kas labs un skaists — piemēram, kolektīvisma ideja, kas savu pozitīvāko izpausmi guva studentu vienību kustībā.

Ar Darba Sarkanā Karoga Ordeni
apbalvotās
Pētera Stučkas vārdā nosauktās
Latvijas Valsts Universitātes
Fizikas un Matemātikas
fakultātes
Sarkankarogotā Studentu
Celtnieku vienība
"AGREGĀTS"

Moto: "Pāļu dzinējs skaļi lēkā,
Nāciet strādāt "Agregātā"!"
(Evija Rozenlauka)
Vienības sauklis: "Blāks! Blāks!
"Agregāts!"
Vienības mīlākā dziesma: "Nāk
nakts".
Komisārs: Ģirts Kaivens.
Komandieris: Rolands Seskis.
Meistars: Ainis Soms.
Mediķis: Gerda Pūrmale.
Peldēšanas instruktors: Andrejs
Japiņš.

—Sāksim ar pašiem pirmsākumiem. Kad un kā vienība izveidojās?

—1987. gadā atnāca fiziķi no krieviem. Atnāca, atsāka mācības. Uz pavasara pusi radās doma par vienību. Bija Otto ar savu ideju par kaut ko skaistu, ceļu — ar "Rāmvu", un bijām mēs — tādi rupji, prasti un piezemēti čaļi. Izlēmām, ka vienība jāveido. Tā arī nofraktējāmies.

—Kā radās nosaukums "Agregāts"?

—Šī ideja radās jau pirms krieviem — 1985. gada rudenī, kad mūs 1. kursā aizsūtīja uz kolhozu.

Kā jau parasti, vienā no pirmajiem vakariem notika sapulce, kurā kuratora Dzeniņa virsvadībā mums vajadzēja izlemt, kā sauksim savu vienību. Viņš saka: "Nu, ir tur vecās vienības — SCV "Astra", "Senči", "Līgo"... Ko mēs tādu labu varētu izdomāt?"

Tad viens pieceļas un saka: "Albatross"!

Tad pieceļas kāds cits un pasaka vēl kādu citu ideju. Tā mēs sedējam, domājam un nekādi nevarējām vienoties par nosaukumu. Beigās vēl viens pieceļas un saka: "AGREGĀTS"!

Pie tā arī palikām. Tā sākās mūsu vēsture.

—Kāda bija jūsu simbolika, vienības noformējums?

—Mūsu simboli — sirpis un amurs. Karogs — fonā skulptūras "Strādnieks un kolhozniece" siluets (sudrabā) un lakonisks uzraksts LVU SCV "Agregāts" (zeltā). Formas krekliņi — uz vēdera sirpis un amurs ar uzrakstu "Agregāts", uz muguras — uzraksts "Nāk nakts".

—Kāpēc jūs izvēlējāties tieši šādu imidžu?

Ka jau teicu, mēs bijām tādi vienkārši, piezemēti cilvēki ar tipiski padomisku pieeju dzīvei — ja vajag, tad izdarīsim.

Sada ideja nevienam nepatika: mēs viņu savācam, apstrādājam...

—Un, atļaušos piezīmēt, tas jums izdevies lieliski! Cik tas bija nopietni, un kur sakas spēle?

Sakuma viss bija visistaka nopietnība. Vienkārši mēs griebejam

strādāt un nopelnīt. Lai to realizētu, nepieciešama stingra, varētu pat teikt, dzelžaina disciplīna. Tā bija mana pieeja. Protams, ka ne visiem tas bija pa prātam, bet...

Kā atceramies no nesenas vēstures, 1987. gadā atmoda vēl nebija sākusies. Tad mūs uzskatīja par jociņiem. Nu, un pēc tam, kad atmodas laiks iestājās, atlika tikai turpināt stingro ideoloģisko līniju.

—Kāds bija vienības pirmais kopīgais pasākums?

—Tajos laikos vēl eksistēja tāda lieta kā aģitbrigāžu skates. Tas notika pavasarī — ar domu, lai saliedētu vienības kolektīvu jau pirms braukšanas darbā. Protams, kā jau kārtīgiem studentiem, priekšnesums tapa pusstundas laikā. Vispār, starējām samērā labi.

Pēc tam vasarā braucām strādāt.

—Kur jūs strādājāt un ko jums vajadzēja darīt?

—Vienību štābs piedāvāja vietu Jelgavas rajona "Ozolniekos", un mēs aizbraucām turp. Darbiņus vajadzēja darīt visādus — kā jau celtniekiem. Betonējām laukumus, labiekārtojām pagalmus, likām celiņus (puīši); meitenes krāsoja kāpņu telpas un tamlīdzīgas vietas.

—Cik es noprotu, jūs, kā saka, "rāvāties melnās miesās". Parasti rodas zināmas nesaskaņas starp strādājošo darbotiesgribu un darba devēju nespēju noorganizēt pilnvērtīgu darbu. Vai nu nav transporta, vai atkal trūkst materiālu utt. Droši vien arī jums negāja secen šādas problēmas?

—Jā, protams. Pirmajā vasarā es vēl "nebiju zirgā". Bet otrajā... Mēs jau smējāmies — visi vietējie veči, mani ieraugot, muka pa gabalu! Lai varētu normāli strādāt (un līdz ar to attiecīgi nopelnīt), vajadzēja man pašam skraidīt pie priekšniekiem un sarunāt materiālus, transportu utt. Principā — tas nav komandieris, kas nespēj to visu noorganizēt.

Kā šodien atceros kādu lielisku epizodi: mums uzdeva uzlauzt betonu lielā platībā. Betona kārtā apmēram ceturtdaļmetru bieza un 10 gadus stāvējusi. Lai to uzlauztu, nepieciešama speciāla tehnika, kuras, protams, vietējiem nav. Sak — tieciet galā paši savām rokām! Viņi jau bija cerējuši, ka netiks galā ar šo darbu — un tad nu večiems būs lielais prieks!

Nu, ko darīju es? Aizbraucu uz

Rīgu un pēc nedēļu meklējumiem atradu tehniku un finansiāli pierunājamu vīru, kas to darbina. Sarunāju ar viņu to betona laužēju agregātu. Vīrs vakarā atbrauca pie mums uz "Ozolniekiem", un pa nakti laukums bija apstrādāts!

No rita...

No rita saule apspīdēja lielisku betona kluču kalnu grēdu... Vietējie iet garām vaļējām mutēm un nespēj saprast, kā kaut ko tādu var paveikt — ar ko tas ir spridzināts.

Tas gandarīja manus nedēļas pūliņus.

Vispār — otrajā vasarā strādājām gandrīz no tumsas līdz tumsai. No rita jāceļas pusseptiņos, lai paspētu paēst brokastis. Protams, ka brokastu laiks bija tikai pusstundu — no septiņiem līdz pusastotiem, pie tam mēs dzīvojām pāris kilometru attālumā no ēdnīcas. Un, protams, komandieris ir vienīgais, kas laikus pieceļas. Tā nu es cēlos pirmais un tad modināju pārējos. Gāja raibi...

Tad strādājām visu dienu, dažreiz pat nebija laika kārtīgi paēst pusdienas. Vēlu vakarā, kad jau iestājusies tumsa, meitenes mūs pabaroja ar va-

Pankūku balles naktskreklos, visādi pārsteigumi mūsu meitenēm (grāmatas, kas, ieejot istabā, pēkšņi krit uz galvas; trauku kaudzes virtuvē, kas pie mazākās gaisa pūsma ar lielu blikšķi gāžas uz grīdas; birste, kas lec pie tualetes durvīm; čības, kas pie naglotas pie grīdas, poda vāks ar ķieģeļa atsvaru...) — protams, arī meitenes nepalika parādā un sagādāja pārsteigumus čāļiem — piemēram, nātres un pagales spīvenos utt.

Bija arī "ganībās laišanas" dienas, kad visi bija slapji no galvas līdz kājām — neviena vilīte nepalika sausa.

Protams, centrālais pasākums — studentu kāzas. Kā jau katrā pieklājīgā studentu vienībā, šāds pasākums ir obligāts. Nu, un, ja jau organizē, tad visu, kā pieklājas — ar oficiālu fotogrāfu, ar sarakstīšanos dzimtsarakstu nodaļā (vai arī kādā citā oficiālā iestādē), ar kāzu mielastu, ar mičošanu utt.

Pirmā problēma — kur notiks oficiālā ceremonija? Domājām, domājām... un tad komisāra ideja — kāpēc gan nevarētu Jelgavas pilsētas Komjaunatnes komitejā? Runāts — darīts! Aizgājām, sarunājām. Sākumā

kariņām... un tad vairs nebija spēka izklaidēties — tikai gulēt. Skumjākais bija tas, ka otrajā vasarā nebija komisāra, kas organizētu sabiedrisko dzīvi.

—Bet tomēr — kādi brīvi vakari jums tomēr gadījās? Ko tad jūs darījāt?

—Jā, pirmajā vasarā bija jauka dzīve. Kas tikai mums nenotika!

mūs nesaprata — Kā! Kāzas komjaunatnes komitejā? Ko tas nozīmē — studentu kāzas? Vai tas ir nopietni? Kamēr ieskaidrojām... Kad nu tās dāmas saprata, kas par lietu, sākās nopietna rosība. Viņām jau tur gandrīz nav ko darīt — tad nu viss bija noorganizēts "pa pirmo" — pat laulības apliecība bija izgatavota: bija
(Turpinājums 10. lpp.)

(Turpinājums no 9. lpp.)

arī pavadmūzika; vadītāja bija sagatavojusi apsveikuma runu (viņa pat konsultējās istajā dzimtsarakstu nodaļā!); līdz mičošanai bija oficiālais fotogrāfs; pēdējā brīdī mums pat piešķīra pelēku volgu!

Vārdu sakot, kāzas iznāca ļoti nopietnas. Fotogrāfs sākumā domāja, ka tās ir istas kāzas. Aicina bildēties: "Un tagad, lūdzu, jaunais pāris ar vecākiem!" Skatās — nāk jaunais pāris ar vecākiem, kuri ir tikpat jauni!

"Es teicu — ar vecākiem!"

"Bet mēs taču arī esam tie vecāki!"

Tad viņš, nabags, atmeta ar roku un neuzdeva vairs nekādus jautājumus — tas nebija viņa saprašanai.

Visjaukākās bija ligavas māsas — impozantā apģērbā ar jaukiem baltiem, smailiem zobiem. (Pievērsiet uzmanību divām personām oficiālajā kāzu bildē 3. rindas centrāl — I. S.)

Tad notika kāzu mielasts un citas pie tā piederīgās atrakcijas. Protams, kā jau visās kāzās, tika ievēlētas dažādas amatpersonas. Visinteresantākais bija "dezorgs". Viņš savus pienākumus (vismaz pirmajā nakts daļā) veica ļoti apzinīgi un burvīgi: līdzko kāds grib uzsākt dziesmu, dezorgs ir klāt ar tauri — pūš un neļauj dziedāt; līdzko kāds grib dejot — šis klāt un dejojātjus izšķir. Un tādā garā.

Bija doma rīkot bēres. Visi svin studentu kāzas, kāpēc mēs nevarētu svinēt studentu bēres? Bet nepietika laika un spēka, lai šo ideju tā isti izvērstu. Tikai kādā festā apglabājām Padomju Latviju: čalis, tērpies sarkanajā PSRS karogā, ķerrā aizveda "apbedīt" dāmu, kas bija tērpta zili-balti

svitrotajā LPSR karogā.

—Vienība droši vien regulāri piedalījās tradicionālajos studentu vienību festivālos? Kādas ir spilgtākās atmiņas par tiem?

—Visinteresantākais bija pats pirmais mūsu festivāls. Tas notika Ungurpīli. Braucam — neviens nezina, kur īsti šī vieta atrodas. Meklējam to gar igauņu robežām, bet izrādījās, ka tā ir netālu no Cēsīm. Tikmēr nakts klāt. Pie tam vēl smidzināja sīks, pretīgs lietutiņš.

Izkāpām kādā pļavā — jāceļ telts. Nolūkojām kautrīgi pļavas malu (tā mums tumsā likās) un stutējām augšā savu armijas telti. Bet tā mums nebija nekāda mazā — īsts "mauzolejs"...

Uzcēlām telti un gandarīti likāmies uz auss, bet no rīta... izrādījās, ka esam novietojušies gandrīz pašā pļavas vidū — vari iedomāties, kas tur notika...

Tas bija festivāla lielākais "ponts" — kultūras šķūnis "Agregāts"!

—Vai jums bija arī specifiskās vienības anekdotes?

—Jā! Trīs.

Pirmā. Autors Andrejs: "Gribat dzirdēt visisāko anekdoti par "Agregātu"? Festā "Agregāts" savāc visas balvas!" (Lieta tāda, ka šai festā mums ļoti neveicās. Vēlāk gan šis teiciens piepildījās nopietni.)

Otrā. Politiskā. Komisārs aiziet uz tualeti, noceļ podam vāku (mums bija "sausā" tualete, kā jau tas laukos parasts), un... brilles iekrīt podā! Tad radās teiciens: "Gribs gāja dirst un padirsa brilles!"

Trešā. Centis un Taņa jauc javu.

Taņa tāda cēla, smalka. Viņiem laba darba dalīšana: Taņa sijā smiltis, Centis spaida pogas.

"Kur Centis ar Taņu?"

"Kā — javu taisa!"

"Kāds skaists vārds — Javu!"

—Tagad jau vienības vairs nepastāv... Cik ilgs bija "Agregāta" mūžs?

—Pavisam sanāk trīs gadi. Trešajā vasarā jau bija citādāk — Bauskā cirtām krūmus. Pēc tam viss pajuka — darba nav — kam tādi studenti vairs vajadzīgi?

Tagad ir firmas un organizācijas, kas to pašu darbu padara labāk. Un vispār — kur vēl citur pasaulē studenti ir bijuši tāds lēts darbaspēks?

—Tātad varētu teikt, ka studentu vienības ir pagātne. Vai tu to nenozēlo?

—Vispār, nē. Katrai studentu paaudzei ir sava vēsture, savas atmiņas. Manai tās ir SCV. Tagad tādas vienības nemaz nevarētu noorganizēt. Tagadējiem studentiem ir daudz citu iespēju nopelnīt vai arī jauki pavadīt vasaru. Toreiz studentu vienības bija gandrīz vienīgā iespēja. Gan nopelnīt naudu, gan jauki pavadīt vasaru.

Lai arī ko saka par kolektivismu ideju, tomēr šai ziņā tā bija vērtīga un pozitīva. Kaut kas interesants notika tieši tāpēc, ka mēs ieturējām stingru stilu — kolektivismu. Kad kolektīva nav, tad ir vienkārši dzeršana, "tusošanās" — nekas interesants nenotiek. Nezinu, kā tagad, bet toreiz tā bija.

—Man liekas, ka stagnācijas gados, lai arī tie pasākumi bija "brīvprātīgi obligāti", tomēr atraisīja fantāziju, lika kaut ko domāt un organizēt.

—Piemērs tam ir agitbrigāžu skātes, priekšnesumi festos — tas viss bija noorganizēts lieliski. Tagad tas nevienam nav vajadzīgs.

Tas bija to vērts — tagad vismaz ir ko atcerēties; ir vecie kaujas biedri, ar ko kopā atsaukt atmiņā tos laikus...

—Ko tagad dara vienības biedri?

—Kaujinieku starpā ir trīs laulātie pāri (divi no tiem sapazinušies tieši vienības laikā); tie audzina divus dēlus un divas meitas (protams, ne jau kopīgi!). Daļa strādā par skolotājiem, daļa (ieskaitot pašu komisāru un komandieri) ir priekšlaicīgi beiguši mācības LU.

Katrs dara kaut ko savu, katram sava dzīve, savs darbs...

Tā nu, lūk, mazs ieskaits studentu

vienību un līdz ar to arī aizgājušo gadu notikumos. Protams, tā ir tikai maza daļiņa no visas kopējās vēstures mozaikas. Un es domāju, ka tā nesliktākā, krāsainākā daļiņa.

(Nobelgums. Sākums "UA" Nr. 14)

—Kā tu vērtē studiju procesu un kvalitāti Vācijā? Vai saskati tajā kaut ko negatīvu?

—Ja jauns cilvēks patiesi grib iegūt solidu izglītību, iespēja to darīt viņam būs gandrīz jebkurā universitātē. Bet tas atdursies uz tādiem šķēršļiem, ko vairāk nekā puse nepārvar: universitāšu programma ir liberalizēta — izplūdusi, neskaidra. Tas ir 60. gadu beigū un 70. gadu sākumposma kreiso spēku aktivitātes rezultāts. Uz šīs pašas kustības sirdsapziņas ir tas, ka pārlietu viegli ir iegūt ģimnāziju abituriju, kas dod iespējas iestāties universitātē. Līdz ar to universitātēs ir milzīgs cilvēku pieplūdums, bet daudzi no viņiem nemaz nav sasnieguši tādu līmeni, lai mācītos universitātē. Kāpēc gan lai nestudētu, ja nav nekādu finansiālu problēmu? Var jau "pamētāties" pāris gadus.

Sabiedrībā dominējošais uzskats ir, ka nevienu atstumt nevajag, tomēr — ko darīt, ja pieplūdums ir trīs—četras reizes lielāks, nekā universitāte reāli spēj uzņemt. Tas jūtams visā mācību procesā.

Profesori īpaši negrib sev piesaistīt studentus, nekonsultē, kādas grāmatas vajadzētu lasīt, kā sistematizēt savu mācību procesu, kā rakstīt darbus. Maz tiek doti padomi, studenti norobežojas, arī viņu starpā valda neveselīgas attiecības.

Universitāšu līmenis Vācijā kritis arī tādēļ, ka izglītība ir bezmaksas un līdz ar to nav konkurences to starpā, kas pretendē kļūt par studentiem. Turpretī Amerikā šī konkurence ir ļoti liela, pat nežēlīga, bet arī līmenis labākajās universitātēs ir augsts. Amerikā ir labākās universitātes pasaulē. Lai tajās iestātos, vajag ļoti labi mācīties skolā, un vēl nepieciešama vecāku finansiālā palīdzība. Vācijas izglītības sistēmas labā slava vēl ir saglabājusies no pagātnes, īstenībā tās līmenis šobrīd ir krietni noslidējies. Varu teikt, ka, piemēram, Ungārijas skolās un augstskolās mācību process ir nopietnāks un efektīvāks.

Labi, ka mums tāda ir — būs ko pēctējiem pastāstīt.

Varu šo tēmu nobeigt mazliet nostalģiskā noskaņā ar Rolanda teikto: "Ja jūs kaut kur redzat jauniņus krek-

5% NO TRIMDAS

Skolas labi sagatavo universitātēm, kurās stājoties, jāiztur nežēlīgs konkurss. Vācijas skolās, ja salīdzina ar Ungāriju un pat ar Latviju, notiek tāda kā gumijas stiepšana. Studenti pirmajā gadā ir apjukuši, īsti nezina, kā studēt, kādus priekšmetus izvēlēties.

Ir pieejama tiešām laba literatūra, pie tam lielā daudzumā, taču pats galvenais ir studenta pašiniciatīva. Gaisotne augstskolās ir indīga un nepatīkama, tas nevar neiespaidot sekmes. Universitāti nobeigt ir viegli, tādēļ arī grāda iegūšana šodien vairs nenozīmē neko īpašu, ar to darbs nav garantēts.

Uz turieni vajag doties ar lielu mērķtiecību, jau iepriekš iegūt kādu informāciju par studijām, citādi var iegrimt lielā purvā.

—Ko tu vari teikt par Minsteres latviešu ģimnāziju pēc 9 tur pavadītiem gadiem?

—Šajā ģimnāzijā kopā pulcējas latviešu jaunieši no dažādām zemēm, gaisotni jau vienmēr noteica tie, kuri nāk no Amerikas. Viņiem raksturīga brīvāka izturēšanās un attieksme, nesakrampēta uzvedība, kas liek arī pārējiem mēģināt būt tādiem. Nereti skolniekus pārņem diezgan vieglprātīga attieksme pret mācībām, aiz tādas zināmas neērtības daudzi mēdz "mest pa lampu".

Taču šī ģimnāzija ir izolēta no apkārtējās pasaules, nav kontakta ar vācu sabiedrību. Skolnieku sastāvs katru gadu mainās. Katrā klasē ir tikai kādi 4—10 skolnieki. Tā var būt nopietna problēma. Ko lai pusaudzis vai bērns dara, ja loks, no kura tam jāizvēlas draugi, ir tik ierobežots? Iz nāk draudzēties ar tādiem, no kuriem īstenībā varbūt gribētos izvairīties.

—Ar kādiem draugiem tu turējies kopā?

—Mani labākie draugi Minsterē bija tie retie Latvijas latvieši, kas dažādā veidā bija nokļuvuši Minsterē. Piemēram, kāds puisis, kura māte izprecējās uz Vāciju. Vai arī, sākot ar 1987. gadu, dažādu no Latvijas izraidītu disidentu ģimeņu atvases. Ar

liņā, kam uz vēdera sirpis un āmurs ar uzrakstu "Agregāts", un uz muguras uzraksts "Nāk nakts" (vecajā drukā), tad ziniet, ka tas ir no istajiem vecajiem kaujiniekiem..."

Latvijas latviešiem es kaut kā visvieglāk un ātrāk atradu kontaktu. Un, kad es 1988. gadā pirmo reizi atbraucu uz Latviju, uzreiz jutos šeit kā savā vietā. Rietumos uzaugušo latviešu mentalitāte ir pieskaņojusies turienes dzīves uztverei. Mana mentalitāte ir tuvāka tiem, kuri nāk no Latvijas. Es biju izlēmis braukt šeit dzīvot arī tādā gadījumā, ja valdītu komunisti un PSRS.

—Kā tev patīk latviešu meitenes?

—Ļoti patīk. Vislabāk no visām.

—Vai Latvijas meitenes ir citādākas nekā tautietes Rietumos?

—Jā, šejienes meitenes ir normālākas. Kad latviešu jaunieši kļūst vecāki par 20 gadiem, viņiem rodas tendence, apzināta vai neapzināta, meklēt dzīves draugu starp latvietēm. Skaistākās meitenes kļūst lepnas, jo visi latviešu zēni grib ar viņām draudzēties. Tādas lepnas meitenes man ne visai patīk. Bēz tam latvietes Rietumos ir pielāgojušās turienes mentalitātei, dzīves stilam. Tač jau pievilcīgāka šķiet ista vāciete

—Vai ir vēl kādas negatīvas parādības, kuras tu saskati latviešu jaunatnē?

—Daudzus Latvijas studentus, kuriem labi veicas, protams, vilina ieiešana starptautiskajā apritē — saprast un tikt saprastam. Bez tam daudzus pievelk iespēja piederēt pie elitāra intelektuāla slāņa, kas stāv pāri parastajai tautai. Pastāv problēma, ka pasaulē ļoti maz izprot Latvijas pašreiz komplicēto un šķietami neatrisināmo pretrumu pilno politisko situāciju. Ir jau taisnība: tā ir objektīva patiesība, ka intensīva iesaistīšanās mūsu Latvijas īpatnējā situācijā ārzemniekiem nekad pilnībā nebus iespējama. Šie jaunieši negrib cīnīties plecu pie pleca ar vienkāršo tautu par Latvijas izdzīvošanu, un līdz ar to būt nesapraستی ārzemēs, zaudēt to, kas kļuvis iespējams: justies kā Rietumu standartiem arbilstošas objektīvi zinošākas elites pārstāvim.

JOLANTA APINE
sarunājās ar
MĀRCI GOBĪŅU

ZANE BULE

LAIKS AIZIET, BET MŪZIKA PALIEK

1945. gadā dzimušais Ēriks Kleptons, 17 gadu vecumā paņēmis roka ģitāru, jau pēc gada izveidoja savu pirmo grupu. Taču tās mūžs nav ilgstošs, un 1963. gadā viņš sāk spēlēt ar "Yardbirds". 1964. notiek lieli koncerti Eiropā, un iznāk pirmais disks "Five Live Yardbirds".

Sākotnēji to skanējums smagāks, taču pēc singla "For Your Love" panākumiem, redzot, ka ar tādu mūziku vieglāk gūt atbalstu auditorijā, kļūst vieglāks. Ērikam Kleptonam tas nav pieņemams, tāpēc viņš 1965. gadā aiziet uz Džona Mateila grupu. Kopā ar to izlaiž vienu albumu — "John Mayal With Eric Clapton". Šis albums līdz šim skaitās labākais ritma & blūzā.

Un tā jau pēc gada kopā ar Džeku Brūsu un Džindžeru Beikeru nodibina "Cream". Pirmā uzstāšanās notiek 1966. gadā Vindzoras festivālā. Divu gadu pastāvēšanas laikā izlaiž četras plates — tās visas tiek pieskaitītas roka klasikai: visi muzikanti bija virtuozī, pilnībā pārzināja savu instrumentu, kas ļāva brīvi improvizēt koncertu laikā. Grupas pēdējā uzstāšanās notika 1968. gada rudenī.

Šī grupa bija pirmā hārdroka parstāve, kuras mūziku attiecināja uz istenu mākslu. Ē. Kleptona darbošanās tajā ievada viņu superzvaigžņu rangā.

Pēc tam Ē. Kleptonu mēs redzam 1969. gadā dibinātajā pirmajā angļu supergrupā, ko izveidoja jau pazīstami mūziķi. "Blind Faith" ir ierakstījis tikai vienu plati, sniegusi vienu grandiozu koncertu Londonas Haidparkā simttūkstošu auditorijai un tad izjukusi. Ar to pietika, lai gūtu lielu popularitāti un vēl tagad ierindotos labāko grupu sarakstā.

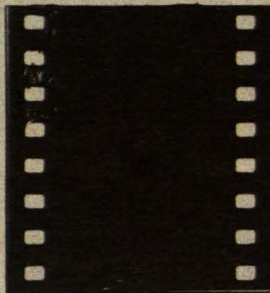
Ar 1970. gadu Kleptons uzsāka solokarjeru. Tomēr tajā pašā laikā viņam radās problēmas ar veselību, ko izraisīja narkotiku lietošana. Viens no tiem, kas palīdzēja Ē. Kleptonam iziet no krīzes, bija Pits Taušends. Albuma "461 Ocean Boulevard" izlaidšana iezīmēja muzikanta radošās darbības atjaunošanu, kura vairs nebeidzās.

1972. gadā, līdzās citām zvaigznēm, piedalījās Džordža Harisona organizētajā labdarības koncertā par labu Bangladešas republikai.

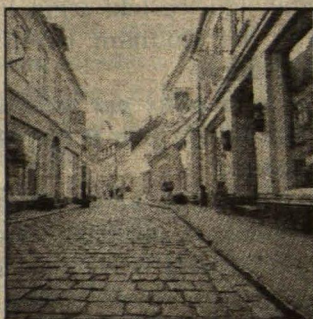
Sākot ar albumu "Behind the Sun", Kleptons aktīvi sadarbojās ar Filu Kolinsu.

Ērika Kleptona ģitāras tehnika ir iespaidojusi daudzus ģitāristus, viņš skaitās viens no autoritatīvākajām presonībām roka mūzikā.

1992. gadā Kleptons pārdzīvoja jaunu popularitātes vilni. Albuma "Unplugged" singls "Tears in Heaven", kas veltīts viņa jaunākā dēla nāvei,

♥ *Atvainojiet, bet mūziķa fotogrāfija izgaismojās ...*

♥ *...bet tur jau viņš nāk pa šo ielu, aiz tā stūra...*

lielā mērā veicināja "Grammy" balvas iegūšanu.

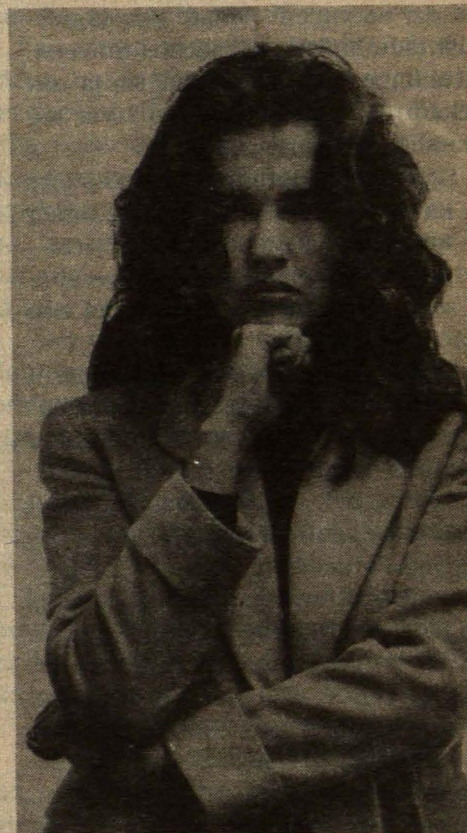
Jāpiezīmē vēl, ka brīvais un nepiespiestais izpildījuma stils var tikai vairot tā popularitāti un atbilst dziesmu būtībai.

Swing low, sweet chariot

Swing low, sweet chariot
 Coming for to carry me home.
 I look over Jordan and
 What did I see
 Coming for to carry me home.
 A band of angels
 are coming after me
 coming for to carry me home.

Swing low, sweet chariot
 coming for to carry me home.
 When I cross that river Jordan
 I know I'm gonna see
 coming for to carry me home.
 That promised land of freedom
 just waiting there for me
 coming for to carry me home.

Swing low, sweet chariot
 coming for to carry me home.

♥ *Ari šī lēdija ir noskumusi, jo neizdevās Ērika bilde, bet istenībā viņa nav vainīga, tikai aizdomājusies par dziesmu. Apsolītā brīvības zeme liekas tāls sapnis arī viņai.*

Kā dejā S. Kikute (Vēstures un filozofijas fakultātes I kurss)

Te nu redzam, kā uzbrūk A. Sprūdis no Vēstures un filozofijas fakultātes IV kursa

Šogad Latvijas augstskolu sacensības ritmiskajā vingrošanā, kuru organizēšanu bija uzņēmusies LU, notika 17. aprīlī. Piedalījās sešu augstskolu komandas, un gaidītas tika arī viesņas no Lietuvas, kuras tomēr, satiksmes problēmu aizkavētas, neieradās. Nepatikama vilšanās bija jāpiedzīvo Sporta Akadēmijas vingrotājiem. Saskaņā ar sacensību noteikumiem komandā nedrīkstēja būt vairāk par trim sporta meistarēm, bet Sporta Akadēmija bija nokomplektējusi zvaigžņu izlasi, tādēļ nācās samierināties ar diskvalifikāciju. Ar interesantu vingrojumu un košiem tērpiem izcēlās Jelgavas Lauksaimniecības Universitāte, kas divu iznācienu kopsummā ierindojās 3. vietā. 2. vieta tika piešķirta Medicīnas Akadēmijas plastiskajām, bet bezgala nopiet-

ŠOREIZ PAR FUTBOLU

4. un 5. maijā notika LU "Lielās Balvas" izcīņas posms — FUTBOLA DIENA. Piedalījās astoņas vīru komandas, un pirmo vietu izcīnīja Juridiskās fakultātes komanda. Starp sešām sieviešu komandām uzvarēja Bioloģijas fakultātes meitenes.

Viens no labākajiem spēlētājiem bija Aigars Silinš.

Ar pieku varam atzīmēt, ka futbola popularitāte starp meitenēm kļūst lielāka.

*Sacensību galvenais tiesnesis
VADIMS KLIMOVŠ*

TEŅA NIGUĻA foto

UN RITMISKO VINGROŠANU

najām studentēm, un bargie tiesneši par vislabākajām atzina LU meitenes (trenere Diāna Urbāne), kuras skatītājus priecēja ne vien ar žilbinošiem smaidiem un sinhronu izpildījumu, bet arī ar komandas saliedētību, ko pierādīja vingrotāju prasme veiksmīgi izkļūt no negaidītas situācijas, kad uzstāšanās laikā pēkšņi apklusa mūzika. Pasākuma organizētāji bija parūpējušies par jaukām un pavasarīgām pieņemšanas vēltēm un patīkamu pārsteigumu — no dalībnieču vidus tika izraudzīta "Miss", un arī šoreiz laime smaidīja Universitātes komandai. "Miss" titulu ieguva Svet-

Ļoti mērķtiecīgi spēlēja L. Laimiņa (Vēstures un filozofijas fakultātes I kurss)

Bumba neizmuks E. Veļķenei no Ekonomikas fakultātes I kursa

lana Šarajeva no Vadības un ekonomiskās informātikas fakultātes. Domāju, ka neviens neizjuta vilšanās rūgtumu.

LIENE KATKOVSKA

ILZE prasa dzeju lasīt,
pērnās lapas grāvi kasīt.
Cik nevēlami naktis lasīt —
bet varbūt kāju kasīt?
Man vairs tiešām nav ko prasīt.
Te nevajag vairs galvu kasīt —
tur nav vairs ko prasīt.

Zili zirgi baltā pļavā
skraida savā vaļā.
Suņa, kaķa gaļa...
Kas man daļas,
ja viņam patīk kaimiņiene Vaļa!
Bet varbūt kādreiz saule bija
zaļa?
(Vai nav veca gaļa?)

Nakti upē pīles kliedz,
un Pēteris ar aci miedz.
Ko tu, vecais muļķi, zviedz?
Un atkal acis miedz,
un kā negudrs spiedz,
un no vilka labi ātri projām
diedz.
Bet tomēr — kas tev runāt
liedz?

Lai iet uz velna paraušanu,
citādi jau nav joki ar aršanu.
Bet brīvā laikā atminas
dzeršanu
un melnā velna speršanu,
Visuma nebēdnīgo
klukstēšanu,
ezīti ar viņa pukšķēšanu
BEIDZOT GALĀ LIELO EŽU
KLUKŠKĒŠANU.

Man šorīt garšo apelsīns.
Bet garām brauca limuzīns,
un es domāju, ka tas ir zīmulīns.
No debesīm krit krinolīns.
Kur palicis ir jaukais glicerīns?
Par slimajiem šis dzejolis
mums vēsta,
kas sūduš svaigā zemē
dēsta.

Es ieraudzīju Tevi...
(kaķis apēd vecu peli)
Tevi pataisis par meli...
(tāpat kā runcis stūrī
iedzen peli)
Viņu nekādi nevar
nosaukt par meli.
Sāp man — sadauzīju celi!
...celi, celi — veli, veli...

Kas tur soļo, kas tur
dziedz?
(Kāpēc tu tik cieši manu
roku spiedz?)
Putniņi tik jauki dzied...
Skaties — laukā ievās
zied!
No visa spēka spied
un pretī saulei svied,
un karstu kannu uz
galvas gāz.

“Universitātes Avīzes” redakcijā strādā radoši cilvēki, tādēļ, atklājot savas telpas pēc firmas “WOODPECKER” dāvāto mēbeļu izkārtošanas, nolēma savu sajūsmu izteikt dzejā. Te nu tā ir. Ne labāka, ne sliktāka, bet tāda, kāda tā radās tovakar. Un visiem kopā.

Lai mūsu Mūzai trauksmais lidojums!

Dziersim šampi, dziedāsim,
jo ko gan mēs citu darīsim?
Šoreiz podus gāzīsim,
rosolu ar šņabi vienā maisā
bāzīsim,
un rokas plaši vēzēsim.
Un ko mēs grozīsim?
Apelsīnus lozēsim!

Klusums. Diķis. Plunkšķis.
(Man vēderā atskanēja
klunkšķis)
Blakusmājā nogrand bunkšķis.
(Viņš ir baigais tenku pļurkšķis)

“Kopš tā laika skābu seju,
es uzlūdzu tevi uz deju.”
Un ūdeni sev uz galvaš leju,
aplūkoju redakcijā savu seju —
vai aicinās viņš mani uz deju?
“Man ļoti sāpīgi redzēt tavu seju”,
Nu tā taču nevar rakstīt dzeju!

Šodien mums ir svētku diena —
māte, kā parasti, brien pēc
piena.

Kad sabruka cietā siena,
sākusies ir jauna diena.
Bet, ja priekšā atkal siena —
jāaiziet uz veikalu pēc govs un
piena.

VAI PROTAT PĒC ĶILDAS SALĪGT MIERU?

Konkurss nav beidzies, lai dzīvo konkurss! Pareizo atbildi zināja tikai L. Reiters, Fr. Metr. Tā, lūk! **Pārējiem kauns — meklējiet rakstos!**

"UA" Nr. 11 konkursa jautājuma atbildes:

Katru gadu LU darba svētkos paziņoja sacensības darbu godalgoto studentu vārdus, piešķirtos apbalvojumus un izziņoja tematus sacensības darbiem nākošajam mācību gadam.

Goda balvas piešķir mācību gada beigās, fakultātes dekāna vadībā no mācībspēkiem izraudzītas sevišķas komisijas studentu sacensības novērtēšanai. Ja komisijas atzinums bija pozitīvs, tad piešķir godalgas. Dažās fakultātēs komisija izvērtēja arī labāko diplomdarbu godalgošanai. Par labākajiem darbiem piešķir I godalgu — zelta, vai II godalgu — sudraba medaļu, III godalga bija tikai atzinības raksts. Dažos gadījumos godalgoto darbu ieskaitīja arī kā diplomdarbu. Zelta vai sudraba medaļas ieguvēji varēja tā vietā izvēlēties zināmu naudas summu.

Studentu godalgotie sacensības darbi parādīja atsevišķu indivīdu zinātniskās intereses un spējas. Veicināja pievēršanos zinātniskajam darbam un jaunu zinātnieku rašanos. No 1920./21. m.g. līdz 1937./38. m.g. bija piešķirtas 29 zelta un septiņas sudraba medaļas, kopā 36, neieskaitot godalgotos diplomdarbus.

Medaļu darinājis zeltkalis S. Bercs 750 raudzes zeltā, 875 sudrabā, 37 mm diametrā. Medaļas priekšpusē Atēnas profils — zinātnu simbols ar lauru vaināga apmali un ierakstu SCIENTIAE ET PATRIAE, bet otrā pusē līdzīga lauru vaināga apmale un LU galvenās fasādes attēls ar ierakstu: Latvijas Universitāte.

Medaļas glabājamas speciālā ķiršbrūnā apvalka kārbīnā ar tumšzilu samta oderi.

KRUSTVĀRDU MĪKLAS
ATRISINĀJUMS

Horizontāli: 1. Staburadze. 5. Trase. 6. Dārta. 9. Pele. 10. Etiķis. 11. Eksāmens. 12. Netīci! 13. Egils. 14. Nazis. 17. Vaivari. 18. Mestrs. 19. Vīzes. 20. Ragi. 21. Tornākals.

Vertikāli: 1. Streļķi. 2. Brekse. 3. Andris. 4. Ertnerē. 7. Pletenbergs. 8. Daugavgrīva. 15. Izsekot. 16. Veids. 17. Jersika. 19. Rāceņi.

1. Pēc ģimenes ķildas, lai mazinātu radušos saspīlējumus, man gribas atzīt, ka man nebija taisnība:

- a) vienmēr.
- b) dažreiz.
- c) nekad.

2. Neatkarīgi no tā, kurš vainīgs, es:

a) turpinu ķildu, lai neiznāktu, ka es esmu vainīgais.

b) kādu laiku nomierinos un tad mēģinu izlīgt.

c) sanikņojos un turpinu ķildu vēl asāk.

3. Ja mums ir radušās domstarpības, es cenšos saprast partnera uzskatus:

- a) vienmēr.
- b) dažreiz.
- c) nekad.

4. Kad mums ir domstarpības, man svarīgāka ir problēmas atrisināšana neka savas taisnības apziņa:

- a) jā.
- b) zināma mērā.
- c) nē.

5. Ķildas vidū es:

- a) stāstu par savam jūtam.
- b) apklustu, lai nesaasinātu ķildu.
- c) dusmīgs(a) aizēju.

6. Pēc ķildas es:

a) vēlreiz atgriežos pie šī temata, lai apspriestu, ka mums turpmāk izbeigt no domstarpībām.

b) cenšos aizmirst notikušo.

c) balstoties uz agrākajam domstarpībām, analīzi, kas bija nepareizi.

7. Lai parādītu, ka mani moka sirdsapziņa, es noperku puķes, pagatavoju pusdienas, esmu maīgs(a) un uzmanīgs(a), daru visu ko, tikai nesaku vārdu "piedod":

- a) vienmēr.
- b) dažreiz.
- c) nekad.

8. Lai parādītu partnerim, ka vislabāk izlīgt, es:

a) saku viņam(ai), ka, manuprāt, viņam(ai) vajag ar mani izlīgt.

b) lieku viņam(ai) to manīt ar labaku izvešanos.

c) neko nedaru — ja viņš mani mīl, tad pats sapratis.

9. Ja mans partneris neatvainojas tādā veidā, ka man to gribētos, es:

a) cenšos uzminēt saīta/izdarīta iemeslu.

b) pieņemu atvainošanās, bet izjutu vilšanās.

c) ignoreju atvainošanas mēģinājumu.

10. Man gribas izlīgt:

a) atri.

b) pēc tam, kad laiks tiks viņam(ai) sajūst savu vainu.

c) tikai pēc tam, kad dzirdēšu vārdu "piedod".

11. Lai piedotu un aizmirstu, man:

a) vajag izjust un saprast partneri un mūsu redzes viedokļus.

b) vajag laiku, lai nomierinātos.

c) vajag pagaidīt, kamēr partneris pieņems manu redzes viedokli.

12. Censos papildināt atvainošanās ar savas uzvedības maiņu:

- a) vienmēr.
- b) dažreiz.
- c) nekad.

13. Vārda "piedod" ("atvaino") man galvenais ir:

a) izteikti līdzjutību un panākt jaunu tuvību.

b) iespēja partraukt konfliktu.

c) iespēja turpināt attiecības, neatsakot

ķildu.

14. Es parasti turpinu dusmoties:

a) nekad, jo tam nav jēgas.

b) vienu vai divas dienas, kamēr pāriet negaiss.

c) nenoteiktu laiku, jo ar mani apgātās nepareizi.

15. Es atvainojos pirmās:

a) ja tas atļaus atrak atrisināt problēmu.

b) vienmēr, neskatoties ne uz ko, lai tikai saglabātu mieru.

c) tikai tad, ja būšu parliccināts, ka man nav taisnība.

Rezultāti:

Saskaitiet "a" atbilžu daudzumu.

Ja ir 12—15 "a" atbildes.

Lai gods un slava! Jus zināt atvainošanās priekšrocības un saprotat, cik tā svārga normālu attiecību atjaunošanai. Jus vertējat jūsu savstarpejas attiecības augstāk par veļšanos, lai jums vienmēr būtu taisnība. Tāda situācija, kad neliels strids paraug ķilda, jums ir maz iespējama. Jus jutat atbildību par to, ka jūsu domas un rīcība liek justies citiem cilvēkiem. Par to laulato draugu ka jus var tikai saprot.

6—11 "a" atbildes.

Jus lietojat vārdu "piedod" drīzak bieži neka reti. Tam var būt vajadzīgs laiks un pardomas, bet gadu gala jus atzīstat, ka jums nav taisnība. Jūsu pules sada pozitīva virziena novedis pie atklātam uztieības attiecībām jūsu starpa. Jūsu izredzes: jo vairak jus atzīstat, ka jums nav taisnība, jo vairak ka laba jūsu saskatis jūsu partneris.

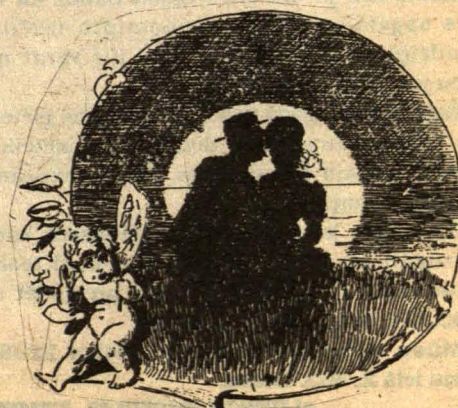
0—5 "a" atbildes.

Mīlestība jums nozīme nekad nesacīt "piedod". Tai laika, kad jus cenšaties izlīgt ar citiem paņemieniem, ļoti svārgi ir saprast, vai vārdinam "piedod" jūsu partnera(es) acis ir kada nozīme. Ja jums bus lielaka veļšanos atrak izlīgt, tad, iespējams, jūsu savstarpejas attiecības uzlabosies. Māka atvainoties nenozīme, ka jums ir vājš raksturs; tā nozīme, ka jus cīenat savu partneri un harmoniskas savstarpejas attiecības.

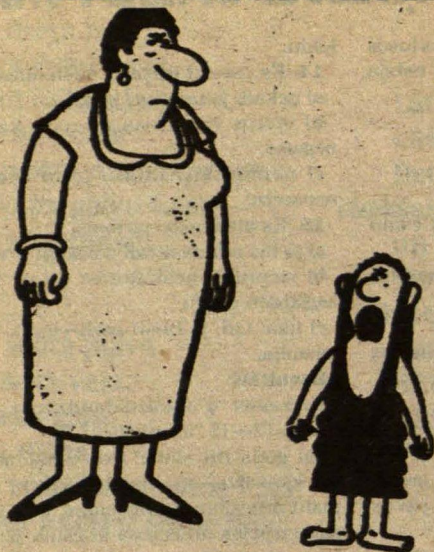
Speciāla piezīme:

Ja jus esat izveļies "b" atbildi uz 15. jautājumu:

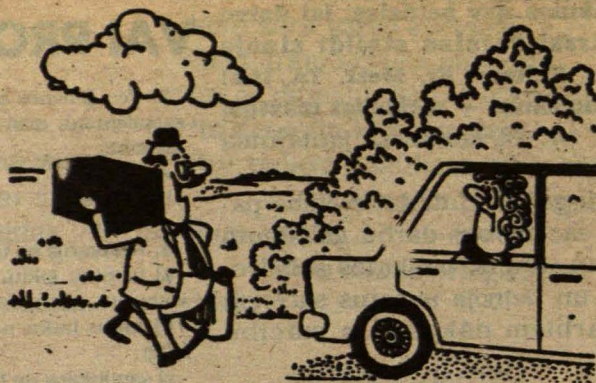
Esiet uzmanīgi! Iespējams, jus truvojaties stavoklim "piedod". Kaut arī ir ļabi būt piekapiģam, taču neparencieties. Mīlestība — tā ir iela ar divīzīnu kustību, un viens no stabili savstarpejo attiecību pamatiem — zināt, kad iet pa jūsu partnera(es) pusi un kad padot viņam(ai) signālu parnakt jūsu puse. Ja jus atvainojaties par jebkuru sīkumu, vārdins "piedod" var zaudēt savu nozīmi.

IR KLĀT VASARĀ— NESĀPINIET BĒRNUS!

— Mā, es nevalkāju šīs pašas kleitas!

— Šā vai tā, benzīna nav, tāpēc es nopirku kasti alus! ...

TEMPUS PROGRAMMA AICINA

1994./95. mācību gadā sāksies TEMPUS II fāzes izpilde. Pieteikumu sagatavošana šai fāzei jau sākusies, un to iesniegšanas termiņi, domājams, būs decembrī (individuālajiem braucieniem) un janvārī (kopprojektiem). Līdz maija vidum vēl ir iespējams izteikt savus priekšlikumus nākamā gada noteikumiem.

Tā kā TEMPUS programmas budžets arī turpmāk būs ierobežots, gribētos, lai līdzekļi tiktu izmantoti mērķtiecīgi, tajos virzienos, kuri pēc iespējas vairāk ietekmētu augstākās izglītības attīstību. Tāpēc mēs aicinām augstskolu, fakultāšu, katedru vadītājus domāt par TEMPUS programmas izmantošanu mērķtiecīgiem pārveidojumiem savā augstskolā vai struktūrvienībā.

Mēs labprāt uzzinātu:

○ kas, jūsuprāt, būtu drīzumā jāpārveido augstskolas vai augstākās izglītības struktūrā,

○ kādi studiju virzieni, jūsuprāt, būtu steidzami jāveido no jauna,

○ kādos studiju virzienos būtu steidzami jāpārveido mācību plāni, jāiedibina jauna akadēmisko grādu sistēma, jāievieš jauna mācīšanas metodika un tehnoloģija,

○ kādi jauni mācību priekšmeti būtu steidzami jāievieš,

○ kādos studiju virzienos vai mācību priekšmetos jums pietrūkst kontaktu ar Eiropas Kopienas valstīm; ar kurām jūs vēlaties šādus kontaktus dibināt vispirms.

Jūsu priekšlikumi tiks izmantoti TEMPUS stratēģijas veidošanai. Mēs, protams, sagaidām, ka jūsu nosauktais saraksts neapņems visus studiju virzienus un mācību priekšmetus, jo tas būtu tikpat daudz kā nenosaukt nevienu. Mēs sagaidām no jums pamatotu izvēli: ja no simt jums vajadzīgām un derīgām lietām jūs varat nopirkt tikai vienu, kuru jūs pirsiet un kāpēc.

Šajā mācību gadā ir vēl palicis viens pieteikumu termiņš: līdz 15. jūnijam augstskolu docētāji var pieteikties uz stipendijām individuālajam braucienam, kuri paredzami 1993./94. m. g. pavasara semestrī.

Jaunums: lai stimulētu akadēmiskos kontaktus ar Spāniju, Portugāli un Īriju, tie docētāji, kuri iesniegs pieteikumus braucienam uz šīm valstīm, var pretendēt uz braucieniem jau 1993./94. m. g. rudens semestrī.

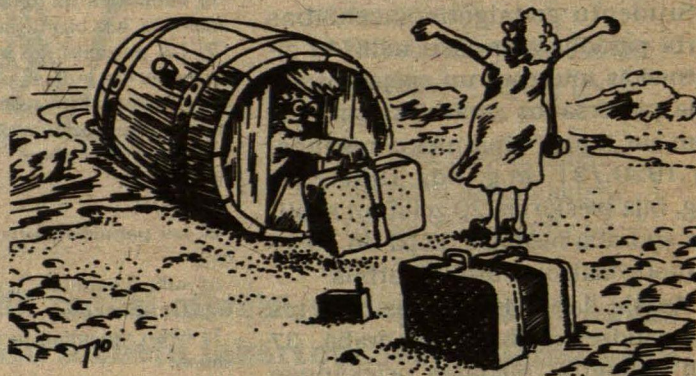
Mūsu telefons uzzinām joprojām 223983. Mūsu adrese: Valņu ielā 2, 503. istaba.

ALBERTS PRIKULIS, TEMPUS biroja direktors

VASARĀ NOTEIKTI CEĻOJIET!

Vai vēlaties atpūsties KARPATOS studentu sporta un atpūtas telšu nometnē? Piekarpātu studentu fonds rūpēsies par jūsu sagaidīšanu, brīvo laiku, atpakaļbiļe-tēm uz mājām. Nometne darbojas laikā no 18. jūlija līdz 29. augustam. Par 7 dienu atpūtu nometnē vienai perso-nai jāmaksā 1820 kuponu. Sūtiet pieteikumus (kolektīvos un individuālos)! Tos pieņemam līdz 1. jūnijam. Paraugus varat apskatīt "UA" redakcijā!

Adrese: 284000, г. Ивано-Франковск, ул. Шевченко 57, Фонд студентов Прикарпатья, Сангулия А.

VASARĀ PALASĪET ARĪ GRĀMATAS!

(Izdevumus iespējams iegādāties LU ēku grāmatgaldos)

Atb. red. T. Frolova. Tautas saimniecība. Ekoloģiskā ekonomika un modelēšana, 584. sēj. Zinātniskie raksti.

X. Стродс. "Курляндский вопрос в XVIII веке" I Монография

B. Rolovs. Fizikas principi, 1. daļa. Māc. līdz.

V. Rēvalds. Interferences parādības optikā. Interference un lāzeri. Māc. līdz.

M. Rudzīte. Ievads baltu valodniecībā. Atkārtots izd. Zooloģijas un ģenētikas kat. Bez mugurkaulnieku zooloģija. Māc. prakses izstr.

Sast. J. Krastiņš. Vācu valoda. Darba programma Politikas zin. katedra. Bakalaura studiju programma. Politikas zinātne